

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ МАТЕМАТИЧНИХ МАШИН І СИСТЕМ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради
ІПММС НАН України
від 10 лютого 2021 р.
протокол № 2

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора
ІПММС НАН України
від 22.02.2021 № 9-аз

ПОЛОЖЕННЯ

***про систему внутрішнього забезпечення
якості освіти в Інституті проблем
математичних машин і систем
НАН України***

1. Загальні положення

1.1. Внутрішнє забезпечення якості освіти в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України (далі Інститут) є системою професійної взаємодії з метою досягнення високої якості освітньої діяльності та вищої освіти.

1.2. Положення розроблено на підставі Законів України «Про вищу освіту» та «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти» та інших нормативних документах МОН України та НАН України.

1.3. Систему внутрішнього забезпечення якості розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- процесного підходу до управління;
- здійснення моніторингу якості;
- єдності науки і освіти;
- постійного підвищення якості;
- залучення здобувачів ступеню доктора філософії (далі – аспіранти), роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

1.4. Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітньої програми;
- підвищення якості контингенту аспірантів;
- посилення кадрового потенціалу Інституту;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки аспірантів;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність Інституту;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових і навчальних працях працівників та аспірантів Інституту.

2. Планування освітньої діяльності: розробка, затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм

2.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП (далі ОНП) регулюється «Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України

від 11.07.2019 №974, «Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України», «Положенням про проектну групу по забезпеченню освітньо-наукової діяльності в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України».

2.2. Упровадження нової ОНП в межах ліцензованої спеціальності 122 Комп'ютерні науки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти здійснюється проектною групою по забезпеченню освітньо-наукової діяльності в Інституті (далі проектна група).

2.3. Вимоги до складу проектної групи визначено Положенням про проектну групу по забезпеченню освітньо-наукової діяльності в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України.

2.4. При проектуванні ОНП проектна група забезпечує:

- чітко сформульовані цілі ОНП, які демонструють особливості та/або унікальність ОНП, відповідність цілей ОНП місії та стратегії Інституту;
- врахування інтересів та пропозицій зацікавлених сторін під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОНП, а саме роботодавців, аспірантів та інших стейкхолдерів;
- здійснення аналізу ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності, врахування регіонального та галузевого контексту;
- здійснення порівняльного аналізу аналогічних вітчизняних та іноземних програм;
- відповідність стандарту вищої освіти за спеціальністю (за наявності) та вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

2.5. Не пізніше, ніж за місяць до затвердження, проект ОНП розміщується на офіційному веб-сайті Інституту з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін.

2.6. ОНП затверджується рішенням Вченої ради Інституту.

2.7. До реалізації ОНП залучаються наукові працівники Інституту, професіонали, практики, експерти галузі, представники роботодавців.

2.8. З метою удосконалення ОНП, забезпечення відповідності ОНП цілям, а також очікуванням стейкхолдерів проводиться моніторинг ОНП та її компонентів.

2.9. Моніторинг проводиться шляхом регулярного онлайн опитування не рідше одного разу на рік – наукових працівників, аспірантів та докторантів; не рідше одного разу в два роки – випускників аспірантури та докторантури, роботодавців та інших зацікавлених сторін; а також внутрішнього аудиту.

2.10. Критерії, за якими відбувається перегляд ОНП та їх компонентів, формулюються як за результатами моніторингу так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

3. Формування контингенту аспірантів

3.1. Якість набору аспірантів забезпечується за рахунок:

- заохочення до участі в наукових дослідженнях, що ведуться в Інституті, аспірантів, докторантів і молодих учених Інституту, у тому числі, виконанні науково-дослідних робіт з оплатою;
- залучення аспірантів до організації та участі в міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях;
- залучення аспірантів до підготовки та публікації статей за результатами їхньої науково-дослідної роботи;
- укладання двосторонніх договорів та угод про співробітництво в галузі підготовки наукових кадрів з ЗВО України;

3.2. Для популяризації науки вчені Інституту є організаторами та учасниками різноманітних науково-популярних лекцій, семінарів тощо.

4. Оцінювання результатів навчання

4.1. Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України».

4.2. Види контролю результатів навчання.

4.2.1. Система оцінювання результатів навчання включає поточний, семестровий контроль знань та атестацію аспірантів.

4.2.2. Поточний контроль здійснюється протягом семестру на всіх видах аудиторних занять. Конкретні форми проведення поточного контролю та схема нарахування балів визначаються робочою програмою навчальної дисципліни, з якими мають бути ознайомлені аспіранти ступеню доктора філософії на початку вивчення навчальної дисципліни.

4.2.3. Підсумковий контроль визначає ступінь досягнення здобувачами ступеню доктора філософії запланованих результатів навчання, що визначені робочою програмою навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену та/або заліку.

4.2.4. Аспірант повинен бути ознайомлений із результатами своєї екзаменаційної (підсумкової залікової) роботи і має право одержати пояснення щодо отриманої оцінки.

4.2.5. Аспірант, який не погоджується з виставленою оцінкою, має право звернутися з письмовою апеляцією до гаранта освітньо-наукової програми не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів екзамену. Гарант освітньо-наукової програми, лектор з цієї навчальної дисципліни або призначений гарантом програми викладач зобов'язані розглянути апеляцію у присутності аспіранта упродовж двох робочих днів та прийняти остаточне рішення. За результатом апеляції оцінка роботи не може бути зменшена, а тільки залишена без зміни або збільшена.

4.3. Форма атестації аспірантів.

4.3.1. Аспіранти проходять щорічну атестацію шляхом звітування на секції Вченої ради Інституту про хід виконання індивідуального плану роботи, включаючи опубліковані наукові статті та виступи на конференціях.

4.3.2. Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником.

4.3.3. Попередня експертиза результатів дисертаційного дослідження проводиться на засіданні секції Вченої ради Інституту.

4.3.4. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи у спеціалізованій вченій раді.

4.3.5. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що містить розв'язання комплексної проблеми у сфері комп'ютерних наук та інформаційних технологій, і передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

4.3.6. Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації і відповідати вимогам академічної доброчесності.

4.4. Для врахування думки аспірантів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні опитування аспірантів та докторантів.

5. Забезпечення якості кадрового складу

5.1. Процедура відбору та призначення на посаду наукових працівників проводиться за конкурсом.

5.1.1. Процедура конкурсу визначається «Порядком проведення конкурсу на заміщення вакантних посад наукових працівників Інституту проблем математичних машин і систем НАН України» (далі Порядок).

5.1.2. Оголошення про проведення конкурсу, терміни й умови його проведення публікуються на офіційному веб-сайті Інституту.

5.1.3. Особи, які мають право подавати заяви щодо участі у конкурсі, повинні мати досвід наукової, науково-технічної, науково-педагогічної, науково - організаційної діяльності, якого потребує робота на посаді; мати наукові та/або навчально-методичні праці, які опубліковані протягом встановленого періоду у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, у тому числі у періодичних виданнях, включених до міжнародних наукометричних баз та/або бути автором (співавтором) або автором (співавтором) та власником (співвласником) діючих патентів на винахід та/або корисну модель.

5.1.4. Кандидатури претендентів на заміщення посад наукових працівників обговорюються на конкурсній комісії Інституту.

5.1.5. Комісія проводить співбесіду з кожним учасником конкурсу. За результатами опрацювання поданих документів, додаткової інформації, наданої кандидатом, співбесіди комісія

здійснює оцінювання професійного рівня учасника конкурсу і приймає рішення щодо нього шляхом таємного голосування простою більшістю голосів від затвердженого складу комісії.

5.1.6. Під час оцінювання відомостей, наданих учасником конкурсу, також враховуються:

- актуальність, практичне значення отриманої наукової (науково-технічної) продукції;
- наукова новизна та обґрунтованість одержаних результатів досліджень і розробок та висновків;
- особистий внесок у розроблення сучасних методологій та методик виконання досліджень і розробок;
- володіння сучасними методами та методологіями досліджень і розробок;
- досвід участі у підготовці звітних матеріалів про виконання досліджень і розробок, проведення експертизи за міжнародними програмами, звітів за результатами експертних оцінювань (peer review); участь в редколегіях міжнародних видань, членство у міжнародних фахових товариствах;
- наявність Державної премії України в галузі науки і техніки, премій НАН України імені видатних учених України, інших наукових відзнак, у тому числі міжнародних;
- рівень володіння іноземною мовою (іноземними мовами).

5.1.7. У разі, коли два або більше учасників конкурсу, які претендують на одну і ту ж вакантну посаду наукового працівника, отримали рівну кількість голосів, переможець конкурсу визначається комісією шляхом відкритого голосування.

5.1.8. У разі рівного розподілу голосів членів комісії голос головуючого на засіданні є вирішальним.

5.1.9. Засідання комісії оформляється протоколом, який підписується усіма присутніми на засіданні членами комісії. Кожний член комісії має право додати до протоколу свою окрему думку.

5.1.10. Результати конкурсу не пізніше 30 календарних днів від дня затвердження переліку учасників конкурсу виносяться на розгляд та затвердження Вченої ради Інституту.

5.1.11. Інформація про переможців конкурсу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту.

5.1.12. Результати конкурсу затверджуються наказом директора Інституту протягом трьох робочих днів після затвердження Вченою радою Інституту результатів конкурсу.

5.2. Підвищення кваліфікації наукових працівників.

5.2.1. Наукові працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном.

5.2.2. Основними видами підвищення кваліфікації є:

- укладання угод і договорів про наукове та науково-технічне співробітництво з організаціями і юридичними особами, в тому числі іноземними й міжнародними;
- брати участь у виконанні міжнародних наукових та науково-технічних програм і

проектів у порядку, встановленому законодавством;

– брати участь у діяльності наукових товариств, асоціацій, спілок і союзів, у тому числі іноземних та міжнародних, на правах їх членів, веде інші форми спільної діяльності відповідно до законодавства України.

5.2.3. В Інституті проводиться цілеспрямована робота з отримання індивідуальних і колективних грантів на проведення наукових досліджень від зарубіжних наукових фондів.

5.2.4. Інститут спільно з університетами, іншими вищими навчальними закладами утворює філії спеціалізованих кафедр для підготовки фахівців вищої кваліфікації.

5.2.5. В Інституті створений Учбовий центр, у складі якого продовжили роботу філії семи кафедр:

- кафедра комп'ютеризованих систем управління Національного авіаційного університету;
- кафедра програмного забезпечення автоматизованих систем Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу;
- кафедра комп'ютерних та інформаційних технологій і систем Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка;
- кафедра математичного та програмного забезпечення автоматизованих систем Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького;
- кафедра інформаційних та комп'ютерних систем Чернігівського державного технологічного університету;
- кафедра інтелектуальних інформаційних технологій Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі;
- кафедра твердотільної електроніки Ужгородського національного університету.

6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки аспірантів

6.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки аспірантів в Інституті відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

6.2. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу.

6.2.1. Матеріально-технічна база Інституту пристосована для підготовки аспірантів та забезпечує якісне проведення занять, включаючи практичну підготовку.

6.2.2. Освітній процес в аудиторній формі здійснюється в кабінетах, лабораторіях, в позааудиторній формі – на інформаційних ресурсах (каналах, порталах, веб-сайті Інституту).

6.2.3. Інститут має в наявності обладнання, підключене до глобальної мережі Інтернет (Internet), обчислювальний центр - полігон ситуаційного управління, зал засідань Вченої ради,

які оснащені сучасною комп'ютерною технікою та прогресивними інформаційними технологіями, в тому числі:

блейд-сервер, сервери, WiFi-роутери (для підключення до Інтернету та спільної роботи), термінали відеоконференцзв'язку, спеціалізована конференцсистема «Рада-4» (ситуаційний центр), спеціалізована конференцсистема (зал засідань Вченої ради), мультимедійні проектори, моторизовані екрани, магнітна маркерна дошка, монітори, комп'ютери, ноутбуки, відеопрезентер, мікшуючий підсилювач з колонками, радіомікрофони, кондиціонери.

6.2.4. В Інституті є випробувальна лабораторія “ОС УКРСЕРТКОМП'ЮТЕР”, в якій проводяться випробування продукції на відповідність вимогам стандартів з електромагнітної сумісності та електробезпеки, експертиза документів, оформлення листів на митницю про результати сертифікації, оформлення декларацій і сертифікатів про відповідність продукції. Лабораторія оснащена випробувальним устаткуванням, засобами вимірювальної техніки для випробувань продукції та засобами вимірювальної техніки для атестації випробувального устаткування.

Випробувальне устаткування: камера тепла та вологи, камера тепла та холоду, вібростенд, стенд ударний, генератор електростатичних розрядів, імітатор імпульсів великої енергії, пристрій розв'язки зв'язку мікросекундний, пристрій для перевірки грозостійкості систем передач, універсальне пробійне устаткування, установчо - виробнича АТС, джерело живлення для вимірювання перехідного опору заземлення, стенд для випробувань на вогнетривкість та інше.

Засоби вимірювальної техніки для випробувань продукції: аналізатор сигналізацій телекомунікаційних систем, аналізатор протоколів та сигналізацій телекомунікаційної мережі, аналізатор цифрових абонентських ліній зв'язку, аналізатор систем передачі та кабелів зв'язку, аналізатор спектра, антена вимірювальна дипольна, атенюатор оптичний, вимірювач радіозавод селективний, вимірювач шуму та вібрації, вимірювач рівня оптичної потужності, вимірювач нелінійних спотворень автоматичний, установка для перевірки електричної безпеки, телефонна випробувальна система, аналізатор спектру та інше.

Засоби вимірювальної техніки для атестації випробувального устаткування: генератор електростатичних розрядів, імітатор імпульсів великої енергії, джерело живлення для вимірювання перехідного опору заземлення, пристрій комутації інтерфейсу та інше.

6.2.5. Інститут отримав ліцензію на надання послуг, господарська діяльність щодо яких підлягає ліцензуванню, а саме:

- у галузі криптографічного захисту інформації (розроблення і складання конструкторської та іншої технічної документації, виробництво криптосистем і засобів криптографічного захисту інформації; постачання, монтаж, налаштування криптосистем і засобів криптографічного захисту інформації; тематичні та експертні дослідження криптосистем. Усі види з наданням права провадження діяльності у галузі криптографічного захисту інформації, що становить державну таємницю);

- у галузі технічного захисту інформації (оцінювання захищеності інформації).

6.2.6. Інститут має програмно-технічний комплекс діючої моделі ситуаційного центру, створеної в Інституті для відпрацювання технологій ситуаційного управління у вищих органах державної влади, діючий макет базового моделюючого комплексу системи ситуаційних центрів державного, стратегічного, оперативного та тактичного рівнів на прикладі задач управління військами Збройних сил України, які оснащені сучасною комп'ютерною технікою та прогресивними інформаційними технологіями.

6.2.7. НАН України забезпечує для аспірантів наукових установ НАН України денної форми навчання проживання в гуртожитках на час навчання в аспірантурі та прикріплення їх на медичне обслуговування до медичних закладів НАН України (розпорядження Президії НАН України від 24.05.2016 № 310).

6.2.8. В Інституті функціонує постійно діюча фізико-математична школа у с. Жукін Вишгородського району Київської області, на території якої проводяться міжнародні конференції та семінари, а також відбувається творча діяльність аспірантів та співробітників Інституту, в т.ч. творчі відпустки для підготовки дисертаційних робіт.

6.3. Інститут забезпечує соціальну підтримку аспірантів за допомогою консультування з приводу працевлаштування, психологічної підтримки, процедури вирішення конфліктних ситуацій.

6.4. Аспіранти з особливими освітніми потребами забезпечуються необхідними умовами для реалізації права на освіту.

6.5. В Інституті створено умови для реалізації аспірантам права на академічну мобільність.

6.6. Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки аспірантів здійснюється шляхом соціологічних опитувань аспірантів та молодих вчених моніторингу освітнього процесу, проведення щорічного аналізу.

6.7. За результатами аналізу рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки аспірантів в Інституті здійснюються заходи з розширення та оновлення матеріально-технічної бази.

7. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності

7.1. Інститут має власний офіційний веб-сайт: <http://www.immsp.kiev.ua>, на якому розміщується інформація про основні наукові напрями, структуру та результати діяльності Інституту, здійснюється регулярне оновлення зазначеної інформації, а також сприяє висвітленню в засобах масової інформації та соціальних мережах вагомих досягнень і важливих подій у житті Інституту та інших наукових матеріалів, що становлять суспільний інтерес. Публікуються статті журналу «Математичні машини і системи», публікації працівників установи (монографії, наукові доповіді тощо).

7.2. Розділ веб-сайту «Аспірантура» <http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate> : надається загальна інформація про умови та вимоги навчання в аспірантурі та докторантурі Інституту. Викладена інформація про навчальний план аспірантури, освітньо-наукова програма доктора філософії в області комп'ютерних наук, накази про зарахування до аспірантури та докторантури та ін.

Надається також інформація про спеціалізовану вчену раду Д 26.204.01 з захисту дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата технічних наук за двома спеціальностями (05.13.06,05.13.23). Публікуються автореферати та дисертації здобувачів наукового ступеня, відгуки опонентів та оголошення щодо захисту дисертацій.

7.3. Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на електронних носіях. На веб-сайті Інституту є розділ «Електронна бібліотека» <http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/biblioteka.html> : тут знаходиться фонд електронних копій документів бібліотеки, який містить навчально-методичні видання науковців Інституту, підручники та навчальні посібники з навчальних дисциплін, а також фахові періодичні видання (журнали) з усіх галузей знань.

7.4. На веб-порталі «Конференції, семінари» <http://conf.atsukr.org.ua>: публікується інформація щодо конференцій та семінарів, які організуються за участю Інституту. Використовуються технології бази даних MySQL та мови PHP.

7.5. Інститут видає журнал «Математичні машини і системи» (zareєстрований у 1997 році в Інтернаціональному центрі реєстрації журналів, м. Париж, Французька Республіка, номер ISSN1028-9763), який є фаховим виданням ДАК України. Наказом МОН України від 02.07.2020 №886 журнал «Математичні машини і системи» включений до Переліку наукових фахових видань (категорія «Б») з фізико-математичних та технічних наук за спеціальностями: 122 – комп'ютерні науки, 113 – прикладна математика.

Журнал введений до мережі Internet. Електронна копія журналу зберігається у Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського. Науковим публікаціям журналу агентством CrossRef надаються цифрові ідентифікатори DOI (Digital Object Identifier).

8. Забезпечення публічності інформації про діяльність Інституту

8.1. На офіційному веб-сайті Інституту розміщуються:

8.1.1. Статут Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

8.1.2. Загальні аналітичні матеріали про діяльність Інституту.

8.1.3. Інформація та документи, пов'язані з організацією освітнього процесу: Положення про організацію освітнього процесу, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі, Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників Інституту, освітньо-наукова програма тощо.

8.1.4. Інформація для аспірантів: Положення про аспірантуру та докторантуру, Правила прийому до аспірантури та докторантури, Положення про порядок обрання та вивчення здобувачами ступеня доктора філософії вибіркових дисциплін тощо.

8.1.5. Інформація про наукову діяльність Інституту: напрями наукової діяльності і наукові проєкти; конференції, семінари, конкурси та виставки, що проводяться в Інституті.

8.1.6. Інформація щодо матеріально-технічного забезпечення.

8.2. Інформація, що підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті Інституту систематично оновлюється.

8.3. Інститут проводить моніторинг досліджень провідних організацій світу та України для визначення заходів із підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою та наукових кадрів, зміцнення наукового підґрунтя освітньої діяльності, інтернаціоналізації освітньо-наукового процесу, врахування думки академічних експертів і роботодавців.

8.4. Ведеться тісне співробітництво з вузами України у плані розробки наукової тематики. Плідно функціонують створені спільно з Інститутом регіональні відділення семінару Наукової ради НАН України з проблеми «Кібернетика» «Обчислювальні машини та інформаційні технології спеціального призначення» на базі:

- Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка;
- Ужгородського національного університету;
- Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу;
- Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького;
- Черкаського державного технологічного університету;
- Чернігівського державного технологічного університету.

9. Запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і аспірантів

9.1. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; різновидом академічного плагіату є самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів (відповідно до статті 42 закону України «Про освіту»).

Система запобігання та виявлення академічного плагіату спрямована на запобігання та виявлення таких його різновидів:

- дослівне копіювання фрагментів з чужого тексту (від речення і більше) до своєї роботи без належного оформлення джерела цитування;

- відтворення у своїй роботі скопійованого тексту із внесенням до нього незначних правок (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) без оформлення цитування;
- публікація одних і тих же власних наукових результатів у різних статтях або інших наукових працях під виглядом нових результатів, які нібито публікуються вперше.

9.2. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає процедури та заходи з:

- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- виявлення академічного плагіату в наукових працях (статтях, монографіях, дисертаціях, тезах доповідей на конференціях), навчально-методичних працях (підручниках, навчальних посібниках та ін.);
- відповідальність працівників та аспірантів освіти за наявність академічного плагіату у працях.

9.3. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- дисертаційні роботи і автореферати здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук;
- рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів з проведення заходів наукового, навчально-методичного, виховного спрямування (конференцій, семінарів, круглих столів);
- наукові, науково-методичні, навчально-методичні праці (підручники, навчальні посібники, курси лекцій), монографії, інші наукові роботи, методичні рекомендації, що потребують схвалення та рекомендації Вченої ради Інституту до видання.;

9.4. Виявлення академічного плагіату та відповідальність за академічний плагіат.

9.4.1. Особа, яка виявила академічний плагіат у науковій праці працівника, аспіранта чи в дисертації, поданій до захисту в спеціалізованій вченій раді Інституту, має право звернутися до Комісії з дотримання академічної доброчесності Інституту з письмовою заявою (далі Комісія).

9.4.2. Склад Комісії затверджується наказом директора Інституту. Строк її повноважень становить 5 років.

9.4.3. Заява щодо виявлення академічного плагіату розглядається на засіданні Комісії, яка ухвалює відповідний висновок.

9.4.4. Комісія має право одержувати й розглядати інформації (заяви, повідомлення) щодо недотримання етики, норм і правил академічної доброчесності учасниками освітнього та наукового процесу Інституту та надавати директору Інституту висновки для подальшого вжиття відповідних засобів реагування.

9.4.5. У разі виявлення академічного плагіату в дисертації на здобуття наукового ступеня така дисертація знімається із захисту, незалежно від стадії розгляду, без права повторного захисту.

9.4.6. При виявленні академічного плагіату в кваліфікаційній роботі здобувача вищої освіти, робота не допускається до захисту.

9.4.7. При виявленні академічного плагіату в монографії, навчально-методичній праці або у науковій статті робота не рекомендується до друку.

9.4.8. При виявленні академічного плагіату в тезах доповідей на науковій конференції, доповідь знімається з участі в конференції, а її тези – з друку у збірнику тез доповідей.

9.4.9. Відповідальність аспірантів, наукових та інших працівників Інституту за академічний плагіат визначається Положенням про академічну доброчесність в Інституті.

9.5. Для технічної підтримки перевірки наукових, навчальних та навчально-методичних праць на наявність ознак академічного плагіату діє договір про співпрацю з Товариством з обмеженою відповідальністю «Антиплагіат» (система «Unicheck»).

9.6. Положення про академічну доброчесність в Інституті оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.

10. Документи, що регламентують управління якістю освітньої діяльності

1. Статут Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

2. Стратегія розвитку НАН України.

3. Етичний кодекс ученого України, затверджений постановою загальних зборів Національної академії наук України від 15 квітня 2009 року.

4. Положення про організацію освітнього процесу з підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України.

5. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

6. Положення про академічну доброчесність в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України.

7. Правил внутрішнього трудового розпорядку для працівників Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

8. Положення про проектну групу по забезпеченню освітньо-наукової діяльності в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України.

9. Положення про порядок проведення атестації наукових працівників Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

10. Положення про порядок розгляду справ здобувачів вчених звань професора та старшого дослідника Вченою радою Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

11. Порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад наукових працівників Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

12. Положення про Раду молодих вчених Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

13. Положення про аспірантуру та докторантуру Інституту проблем математичних машин і систем НАН України.

14. Положення про вибіркові дисципліни в Інституті проблем математичних машин і систем НАН України.

*Положення підготувала
Мойсеєнко С.Є.*